

JEDNOKOLOVÁ PROJEKTOVÁ ARCHITEKTONICKO-URBANISTICKÁ SOUTĚŽ
O NÁVRH
NÁMĚSTÍ A PŘILEHLÉ ULICE VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

4

NÁMĚSTÍ A PŘILEHLÉ ULICE VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ

„Tak jako řeka prochází krajinou, tak linie tras chodců, domů a stromů prochází historickým náměstím, kde se můžeme zastavit.“

Přirozeně procházíme krajinou, známe její rozmanitá místa, kamenné oblázky, kapradiny a vzrostlé stromy. Jsme tu od pradávna. Samy jsme si našly cestu a v jednom speciálním místě se z nás dvou stává jedna a společně tak pokračujeme dál, vstříc dalším krajinám. Jsme řeky. Balinka a Oslava.

V tom speciálním místě si lidé před mnoha lety postavili svá stavení a od té doby využívali naší přítomnosti a síly. V navázání na myšlenku naší plynulosti vznikla podél každé z nás řada domů s kostelem a hřbitovem, kdy vprostřed se nacházelo místo na setkávání, pro obchod a pohyb městem - náměstí.

Toto náměstí fungovalo tak dobře, že si jej lidé hýčkali a zachovali až dodnes. Náměstí Velkého Meziříčí je velkým klenotem. Jeho historická uliční čára, podélný tvar, kdy na jedné straně se tyčí dominanta v podobě kostela a jeho věže a na té druhé budova radnice, je místem zastavení, srdcem celého města. V jeho ploše jsou tři významné prvky – kašna, morový sloup a památník.

Domy, které náměstí obklopují, zajišťují mnoho služeb, také díky kterým je náměstí živé a funkční. Na náměstí se konají trhy, pořádají letní a jiné akce. Obyvatelé sem chodí rádi a často. Mají své náměstí natolik rádi, že jej chtějí dále zvelebovat.

A stejně tak jako od pradávna řeky Balinka a Oslava protékají tímto krajem a stejně tak, jako náměstí stovky let slouží pro rozličné činnosti lidí, tak stejně by měla sloužit a fungovat jeho nová podoba. Dříve byly rozličné plochy náměstí méně definovány, lidé sem zašli, korzovali, obchodovali, jezdili na vozech s koňmi. Nástupem automobilové dopravy se toto změnilo. Návrh na toto reagoval tím způsobem, že chápe náměstí jako celek, kterým prochází cesta pro auta, která je důležitá pro samotnou funkčnost náměstí a zároveň omezená, aby sloužila pouze pro cílovou dopravu.

Náměstí je celistvou plochou, která je vymezená historickou uliční čarou, dominantami kostela a radnice a důležitými prvky v jeho ploše – kašnou, morovým sloupem a památníkem. Vše je v jedné úrovni, na níž se prolíná několik linií (stejně jako řeky v krajině).

První linie navazuje na ulici Radnickou, kopíruje pravou stranu náměstí, stáčí se před kostelem tak, aby mu zajistila dostatečný předprostor, a plynule pokračuje ulicí Komenského. Je lemována stromy, lavičkami, parkovacími stánkami a slouží především pro obsluhu náměstí autem a na kole. V době trhů a jiných akcí je možné ji uzavřít a náměstí tak plně využít.

Druhá linie je v části, která je na levé straně náměstí a je již určena pouze pro chodce – stejně tak jako plocha samotného náměstí, ke které se přimyká. V jejím tvaru naleznete stromy a pod nimi lavičky, kam každý návštěvník může spočinout, vychutnat si na nich oblíbenou zmrzlinu z místní cukrárny, povykládat se sousedkami, zchladit se ve stínu v parném letním dni.

Ta třetí má měřítko samotného náměstí, je symbolická a koncepční. Pomyslně spojuje radnici a kostel a vytváří mezi nimi spojnicí, která zároveň protíná vlajkový stožár před radnicí, pozici vánočního stromu, památník, morový sloup, kašnu a nově vzniklé umělecké dílo před kostelem. Chodec si této linky může také všimnout díky zlatým dlažebním kostkám, které jsou od sebe vzdálené pět metrů.

Na jednotlivé linie navazuje pozice osvětlení náměstí, odpadkových košů, stojanů pro kola, zahrazovacích sloupků, zároveň však je jejich poloha taková, aby umožňovala snadný pohyb v příčném směru náměstím.

Pro umístění zahrádek restaurací slouží dlážděné chodníky podél obou stran náměstí.

Rozvržení funkcí

V ploše náměstí jsou pevnými body pouze vlajkový stožár, místo pro vánoční strom, památník, morový sloup, kašna a umělecké dílo před kostelem, vše ostatní je volné a čeká na rozmanité akce města. Radnice na sebe váže prostor, kde může stát podium s hledištěm, vánoční strom, stánky trhů mohou stát například podél celého náměstí.

Náměstí je v maximální možné míře univerzální, ale zároveň patří pouze sem na toto místo a do tohoto města.

Na jeho ploše je umístěno 28 parkovacích stání a jednosměrná komunikace pro automobilovou dopravu, kola a zásobování domů. Zbývající parkovací stání (75) jsou umístěna v přílehlých ulicích, zároveň projekt počítá s plánovaným parkováním v bývalém areálu firmy Svit, odkud je pěší přístup zajištěn přes řeku Balinku. K tomuto účelu slouží proluka mezi domy s branou v jižní části náměstí, navazující na předprostor školy.

Komunikace pro dopravu v rámci náměstí má ještě také široký zpomalovací práh v místě před kostelem v návaznosti na klidovou plochu náměstí, ten také slouží ke zpomalení dopravy, ale také k propojení náměstí jako celku.

Speciálními odpočinkovými plochami se stala místa vedle radnice na druhé straně od ulice Radnické a také ulice při pravé straně kostela, kde stojí nově stromy a jsou zde také lavičky.

Přilehlé ulice

Ulice Radnická a Vrchovecká slouží především pro dopravní obsluhu náměstí, obě jsou zjednosměrněny a poskytují parkovací stání. Z ulice Vrchovecké lze odbočit jednak na ulici Radnickou, jež je nově propojena s kruhovým objezdem na ulici Třebíčské, jednak na samotné náměstí. Při vjezdu na náměstí řidič překoná mírný výškový rozdíl v podobě zpomalovacího prahu. Od tohoto momentu jsou od sebe vozovka a pochůzí plochy výškově odděleny jen minimálně, a to až do křížení ulic Kostelní a Komenského, kdy se vozovka vrací na svou původní úroveň. Prvek zpomalovacího prahu je uplatněn ještě v ploše náměstí v místě před kostelem, kdy se vozovka dostává do stejné výškové úrovně jako zbytek náměstí.

Ulice Kostelní se změnila. Její část původně přiléhající k náměstí se stala jeho součástí, auta sem nesmí, školáci tak ze školy mohou nerušeně obývat tento výjimečný prostor u kostela na nově vzniklých lavičkách pod vzrostlým stromem. Druhá část Kostelní slouží především jako dopravní obsluha s parkovacími místy např. pro rodiče, kteří vozí své děti do školy.

Ulice U Bašty má novou podobu v místě ve styku s ulicí Komenského, kde se nachází Boží muka, která získala předprostor tím, že doprava byla ze strany ulice U Bašty uzavřena o tři metry dříve - od Komenského není možné projet, návštěvník a obyvatel se tak může u ní na chvíli zastavit, posadit na lavičku ve stínu okolních domů.

Ulice Komenského, stejně tak jako ulice Radnická a samotné náměstí, je historickou stopou města již ze 14. století. Toto je vyjádřeno umístěním stromů, které tak také vyjadřují současné měřítko historického centra a celá ulice opět slouží také k parkování.

Materiály

Povrch všech dopravních komunikací je řešen pomocí klasických žulových dlažebních kostek, plocha náměstí je pokryta kamennou dlažbou menšího formátu než u vozovky. Samotný prostor náměstí (pomyslný ostrov), kde se konají všechny akce nebo se tu člověk jen tak zastaví, má v rámci dlažby viditelnou strukturu, která tak má oddělovat toto místo od okolí. Dlažební kamenný formát je skládán tak, že zobrazuje písmena V a M a to ve směru kolmém k liniím náměstí, aby tak potrhání princip zastavení se v této části.

Propojení radnice a kostela sv. Mikuláše je řešeno také pomocí pozlacených dlažebních kostek, na této lince naleznete také nově vzniklé vertikální umělecké dílo zlaté barvy, které tak vytváří další dominantu náměstí před kostelem a také vlnkový stožár jako dominantu před radnicí.

Náměstí je místem plynutí, zastavení a splynutí.

JEDNOKOLOVÁ PROJEKTOVÁ ARCHITEKTONICKO-URBANISTICKÁ SOUTĚŽ O NÁVRH
NÁMĚSTÍ A PŘÍLEHLÉ ULICE VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ

Bilanční tabulka ploch a investiční náročnosti

P03 – BILANČNÍ TABULKA	VÝMĚRA		JEDNOTKOVÁ CENA	CENA BEZ DPH	CENA S DPH
KOMUNIKACE	4400	m ²	1 556,00 Kč	6 846 400 Kč	8 284 144 Kč
CHODNÍKY	10250	m ²	1 502,43 Kč	15 399 908 Kč	18 633 888 Kč
VEGETACE	53	ks	8 311,26 Kč	440 497 Kč	533 001 Kč
VODNÍ PRVKY (renovace stávající kašny)				400 000 Kč	484 000 Kč
MOBILIÁŘ				2 450 235 Kč	2 964 784 Kč
OSVĚTLENÍ	58	ks		2 651 369 Kč	3 208 157 Kč
OSTATNÍ (umělecké dílo)				5 000 000 Kč	6 050 000 Kč
SUMA				33 188 409 Kč	40 157 975 Kč

Bilanční tabulka ploch a investiční náročnosti zahrnuje demoliční a stavební práce projektu bez investic do inženýrských sítí. Tabulka představuje orientační ceny, které se mohou měnit v závislosti na projektu a její finální verzi je možné vypracovat až na základě položkového rozpočtu.